

Dorothea Tanning, *Chambre 202*, Hôtel du Pavot, 1970.
Collectie Centre Pompidou, Paris Musée national d'art moderne –
Centre de création industrielle.
Foto: Centre Pompidou, MNAMCCI/ Georges Meguerditchian/Dist
RMN-GP © The Estate of Dorothea Tanning/Adagp, Paris

Charme, champagne & cultuur

De zomerexposities van Parijs en omgeving

Parijs voert een charmeoffensief om meer toeristen te trekken. Maar u weet natuurlijk al lang dat Parijs in ieder seizoen een goed idee is. Eindeloos slenteren, pauzeren met een goed glas en dan naar een van de duizenden musea in de stad of daar net buiten.

TEKST: PATRICIA JACOB

ANNE HIDALGO, DE BURGEMEESTER van Parijs, schraapt even haar keel voordat ze haar lofrede aan haar stad start. In de opmaat naar haar conclusie vertelt ze over de vele musea, concertzalen en theaters die er zijn en de driehonderd *spectacles* per week waaruit je kunt kiezen: 'Parijs is de culturele hoofdstad van de wereld. De stad heeft altijd schrijvers, dansers, musici en acteurs aangetrokken. Waarom? Omdat Parijs je dwingt het beste uit jezelf te halen.'

Dat een setting met ruimte voor 'création, innovation et découvertes' aantrekkelijk is, is evident. Behalve kunstenaars trekt die omgeving ook 'gewone' bezoekers aan. 'Mensen zullen altijd naar Parijs blijven komen,' zegt Hidalgo. 'Na de aanslagen was het wat minder, maar de toeristen komen langzaam weer terug.'

Lancering culturele seizoen

Blijkbaar gaat het de Fransen niet snel genoeg. Dat verklaart waarom ik op een maandagavond in maart met bijna tweehonderd journalisten uit de hele wereld, directeuren van culturele instellingen en toeristische instanties in het Palais Garnier luister naar toespraken van onder anderen Hidalgo en Audrey Azoulay, de minister van Cultuur en Communicatie.

Voordat we daarna aan de champagne gaan, krijgen we eerst nog een preview van het culturele seizoen: een

scène uit *Roméo et Juliette*, een aria uit *Carmen* en een optreden van L.E.J., een afkorting voor Lucie, Éliisa en Juliette, twee zangeressen en een celliste die wereldmuziek en klassieke muziek op een sprankelende manier *blenden*.

Voorheen startte het culturele seizoen gewoon, maar vanavond is er een officiële lancering. Het aantal

De veertigste verjaardag van het Centre Pompidou is de reden voor een stroom van evenementen door heel Frankrijk

journalisten op de persreis die eraan is gekoppeld, is ongekend hoog; het is de 'drukste' persreis van het jaar. Het programma is tjokvol en imponeert behoorlijk; een groots charmeoffensief van een stad die het niet nodig zou moeten hebben. Maar een feit is dat een van de grootste publiekstrekker van de stad, het Louvre, volgens *Le Figaro* in 2016 een fors verlies moest incasseren. Toen trok het museum anderhalf miljoen reizigers minder dan een jaar eerder en noteerde het een verlies van bijna tien miljoen euro in de boeken.

In drie dagen luisteren we naar klassieke muziek in de Philharmonie de Paris en kijken we naar *Lucrece Borgia* in de Comédie Française. We worden rondgeleid door het Paleis van Versailles en lunchen in het nieuwe

restaurant van sterrenchef Alain Ducasse. Van de achtduizend musea in Paris en omgeving bezoeken wij er zeven. Drie van de exposities uit het persprogramma zijn de komende tijd nog te zien: *Rodin, l'exposition du centenaire* en *Au-delà des étoiles, le paysage mystique de Monet à Kandinsky*. De derde expositie, *Soixante DixSept, Hôtel du Pavot*, is een van de vele events om de veertigste verjaardag van het Centre Pompidou te vieren.

Rodin

De tentoonstelling van Rodin loopt nog tot 31 juli. Voor zijn honderdste sterfdag heeft het Grand Palais alles uit de kast gehaald – letterlijk: een deel van de werken uit de expositie komt uit de opslagruimte van het Musée Rodin. In totaal omvat het retrospectief zo'n tweehonderd beelden van zijn hand, waaronder klassiekers als *Le Penseur*, *Le Baiser* en *Les Bourgeois de Calais*. Sculpturen die je wilt aanraken en waar de emoties van afdruipen.

Het beeld van Honoré de Balzac, de schrijver die hij zeer bewonderde, reikt voor mijn gevoel tot het plafond. Balzac leunt iets achterover. Alsof hij de wereld beschouwt, zonder er deel van uit te maken. Het beeld is 'massief' en omvangrijk, net zoals de man in het echt was. Toentertijd regende het kritiek; het beeld zou een onbehouwen structuur hebben. Later noemden kunstenaars als Picasso het een meesterwerk.

M
O

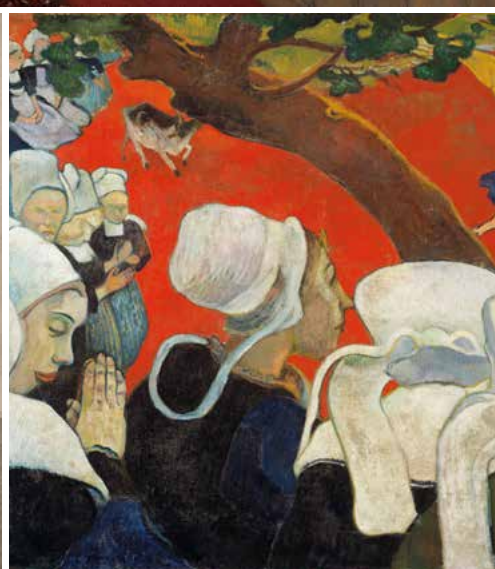
AU-DELÀ
DES ÉTOILES
LE PAYSAGE MYSTIQUE
DE MONET À KANDINSKY

MUSÉE D'ORSAY
14 MARS > 25 JUIN 2017

Crédit du Nord
GÉNÉRIKX
GOUTIERRE

INFORMATIONS
musee-orsay.fr

EN PARTENARIAT MÉDIA AVEC
philosophie
TRANSFRANCE
ticketmaster

MARNE-et-GONDOIRE
Parc culturel
du château
de Reuililly

frac
Ile-de-france
le château
reuililly

Graphic design:
Baldinger · Vu-Huu

Hôtel du
Pavot...

CENTRE POMPIDOU

Met de opening van het Centre Pompidou in 1977 kwam een droom van de voormalige president Georges Pompidou uit. Hij wilde in Parijs een plek creëren waar het publiek zich kon laven aan moderne kunst en waar ook plaats was voor andere culturele uitingen. In veertig jaar is het gebouw uitgegroeid tot een wereldwijd toonaangevend

cultureel centrum. Het in pandige Musée national d'art moderne, heeft een van de belangrijkste verzamelingen moderne kunst ter wereld. De collectie omvat onder meer schilderijen, beelden en design. En dan heb ik het nog niet eens gehad over de bibliotheek, bioscoop en de vele debatten, concerten en theatervoorstellingen

Picasso's werk is op de expositie eveneens te zien, net als kunst van anderen die zich door Rodin lieten inspireren: Degas, Matisse, Klimt en een hele trits aan beeldhouwers, zoals Bourdelle, Brancusi, Giacometti, Lehmbruck, Zadkine, Lüpertz en Rodins minnares Claudel. Rodins invloed strekt zich niet alleen uit over diverse kunstvormen, maar ook over verschillende eeuwen; er zijn beelden, schilderijen en tekeningen van de 19e tot en met de 21e eeuw. Niet gek voor iemand die in zijn beginjaren door critici 'kleier' werd genoemd omdat hij beeldhouwde door te werken met klei of gips, in plaats van beelden uit steen te houwen.

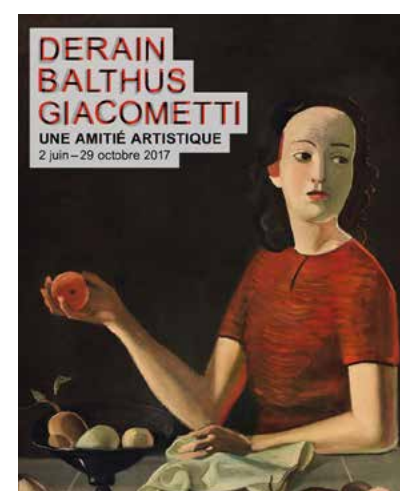
Monet en Kandinsky

In het Musée d'Orsay zijn de lichten nog tot 25 juni gedimd voor een expositie van meesterwerken uit de landschapskunst van eind 19e tot begin 20e eeuw. De tentoonstelling nodigt je uit om verder te kijken dan de zichtbare werkelijkheid om zo bij de geheimen van ons bestaan te komen. Er hangen werken van Van Gogh, waaronder *La Nuit étoilée*, een sterrenhemel boven de Rhône.

De expositie is opgebouwd rond thema's als de kosmos, de nacht en het Goddelijke in de natuur. Schilderijen uit het impressionisme en symbolisme

die er plaatsvinden! Vanbuiten is het centrum minstens zo spannend als vanbinnen. De architecten – Richard Rogers en Renzo Piano – wilden het gebouw als het ware binnenstebuiten keren. Dat resulteerde in een gevel met een kluwen van gekleurde pijpen en buizen – net een olieraffinaderij, zeggen critici. Het gebouw is met gemiddeld 25.000 bezoekers per dag een van de topattracties van Parijs.

CENTREPOMPIDOU.FR

GEFELICITEERD!

In veertig steden als Grenoble, Lille en Nice wordt de verjaardag van het Pompidou in 2017 gevierd met exposities, theaterstukken en concerten. Ook in Parijs is het raak. Drie tips:

DERAIN, BALTHUS, GIACOMETTI

Musée d'art moderne de la Ville de Paris, tot 29 oktober.

LE FONDS MARC VAUX. RETRACER LA VIE DES OEUVRES DANS LA PHOTOGRAPHIE

Villa Marie Vassiliev, heel 2017.

PICASSO 1947. UN DON MAJEUR AU MUSÉE NATIONAL D'ART MODERNE

Musée Picasso, 24 oktober 2017 – 27 januari 2018.

Het complete feestprogramma: centrepompidou40ans.fr

Musée d'Orsay, foto: Sophie Boegly

Grand Palais – foto: Mirco Magliocca

ver weg en je keert er opvallend 'zen' weer in terug.

Soixante DixSept

Dat gevoel is gemakkelijk vast te houden in het Parc culturel de Renteilly in Bussy-Saint-Martin, een dorpje zo'n dertig kilometer van Parijs. Het park telt vijftig hectares. Een strakke vijver, een paar wandelaars, cederbomen uit de Atlas, een sequoia.

Te midden daarvan trekt het chateau de meeste aandacht – tegen wil en dank. Dit 16e-eeuwse gebouw is pure science fiction; het blinkt als een dolle door de stalen platen aan de buitenkant. Het is alsof de bedenker – kunstenaar Xavier Veilhan – het kasteel heeft verpakt in spiegels. Veilhan koos voor dit materiaal omdat het volgens hem niet om het gebouw draaide, maar om de natuur; in de spiegels zie je de natuur terug.

Binnenin staat hedendaagse kunst centraal. Tot 16 juli loopt er de expositie *Soixante DixSept, Hôtel du Pavot*. Het jaartal verwijst naar het openingsjaar

van het Centre Pompidou. De veertigste verjaardag van dit wereldberoemde culturele centrum met zijn prestigieuze Musée national d'art moderne is de reden voor een stroom van evenementen door heel Frankrijk.

Voor deze tentoonstelling is het kasteel ingericht als een hotel. In verschillende kamers is kunst te zien die grotendeels afkomstig is uit het Centre Pompidou. Het jaar 1977 loopt als een rode draad door de expositie heen; het is in dat jaar gemaakt, de kunstenaar is in dat jaar gestorven of het werk is in 1977 door 'het Pompidou' gekocht. Het werk van Esther Ferrer, internationaal bekend pionier van de *performance art*, krijgt aandacht. Net zoals dat van de experimentele filmmaker Robert Breer en van Duane Michals, een van de belangrijkste vernieuwers binnen de fotografie van de laatste eeuw.

Maar de basis van de expositie is toch wel de installatie die het Pompidou in 1977 kocht: *Chambre 202, Hotel du Pavot* van Dorothea Tanning. Deze Amerikaanse schilder, graficus en

beeldhouwer liet zich bij deze installatie inspireren door een liedje over een gangsterliefje uit Chicago dat zich in kamer 202 van een lokaal hotel van het leven beroofde. Tannings beeld is dat van een vervallen, fletse hotelkamer met haard, stoel en tafel. In die kamer hangen en liggen mensachtige wezens. Het surrealistisch geheel straalt eenzaamheid en teleurstelling uit. Het heeft iets onbestemds. Niet bepaald een vrolijk werk. Snel maar even uitwaaien en mijn gedachten verzetten op het dakterras van het chateau.

EN ROUTE

Frac Île-de-France/le château
foto: Martin Argyroglo

HANDIGE LINKS**EXPOSITIES**

RODIN, L'EXPOSITION DU CENTENAIRE
Grand Palais, tot 31 juli. grandpalais.fr

AU-DELÀ DES ÉTOILES, LE PAYSAGE
MYSTIQUE DE MONET À KANDINSKY
Musée d'Orsay, tot 25 juni. musee-orsay.fr

SOIXANTE DIXSEPT, HÔTEL DU PAVOT
Parc culturel de Renteilly (le Château),
tot 16 juli. fraciledefrance.com

ALGEMENE INFORMATIE

parisinfo.com
visitparisregio.com
atout-france.fr

VERVOER PER THALYS

Elf dagelijkse rechtstreekse
treinverbindingen tussen Amsterdam,
Schiphol, Rotterdam en Paris. 3 uur
en 17 minuten om Paris-Nord vanuit
Amsterdam te bereiken,

2 uur en 59 minuten vanuit Schiphol en
2 uur en 37 minuten vanuit Rotterdam.

Een heenreis Amsterdam/Rotterdam-
Parijs vanaf € 35 in Comfort 2 (tarief
No-Flex) en vanaf € 79 in Comfort 1
(tarief Semi-Flex). Andere tarieven
met kortingen zijn ook beschikbaar
(Jongeren, Senioren, Family en Kid).

thalys.com